

werden, beeinflusst maßgeblich die zwischenmenschliche Kommunikation und kann zu Stereotypen und Vorurteilen führen. Es ist daher von großer Bedeutung, dass wir uns dieser Tatsache bewusst sind und verantwortungsvoll mit Medieninhalten und politischen Diskussionen umgehen. Nur so können wir eine konstruktive und offene Kommunikation zwischen Menschen verschiedener Herkunft und Perspektiven fördern. Letztendlich liegt es an uns allen, durch reflektiertes Handeln und gegenseitigen Respekt, ein Klima des gegenseitigen Verständnisses zu schaffen.

Literaturverweise:

1. Auer, Dirk, and Espen Eichhöfer. "Osteuropa – unser weißer Fleck." URL: https://www.bpb.de/system/files/dokument_pdf/6583_bpb-mag22_online.pdf (Accessed: 14 April 2024)
2. Landeszentrale für politische Bildung Nordrhein-Westfalen. "Demokratiebericht Politische und demokratische Lebenswelten der nordrhein-westfälischen Bevölkerung in 2023". URL: https://www.politischebildung.nrw.de/fileadmin/imperia/md/content/projekte/Demokratiebericht/LpBNRW_Demokratiebericht_2023.pdf (Accessed: 14 April 2024)
3. Holzmann, Katharina, Theo Hug, and Günther Pallaver. "Das Ende der Vielfalt? Zur Diversität der Medien." Innsbruck University Press, 2019. URL: https://www.uibk.ac.at/iup/buch_pdfs/9783903187832.pdf (Accessed: 14 April 2024)

Деренчук Б.Ю., студент
Ганечко В.В., к. філол. н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

НЕОЛОГІЗМИ НІМЕЦЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ XXI ст.: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

Збільшення кількості неологізмів у німецькій та англійській мовах свідчить про постійну еволюцію лексики та її здатність відображати сучасні суспільні, технологічні та культурні зрушення. Неологізми є результатом інноваційного процесу, що позначають нові концепції, явища та тенденції нинішнього світу. Технологічний прогрес, глобалізація, культурні взаємодії та соціальні зміни є ключовими чинниками, що сприяють створенню нових слів та виразів.

Систематичне дослідження неологізмів, зокрема за допомогою лінгвістичних корпусів, баз даних та онлайн-джерел, дозволяє визначити тематичні та структурні подібності або ж відмінності двох мов. Важливим аспектом в цьому процесі є класифікація неологізмів за їхнім походженням та

механізмами створення, що передбачає опис таких категорій: семантичне та лексичне значення, морфологічні особливості та синтаксичні властивості новостворених слів та виразів. Вивчення неологізмів з урахуванням культурних та соціальних реалій сприятиме кращому розумінню їхніх семантичних нюансів та контекстуального функціонування.

Проблема перекладу неологізмів викликає певні труднощі через їхню повну або часткову новизну та контекстуальну специфіку. Важливо виявити ефективні підходи до максимально наближеного перекладу новостворених слів та виразів шляхом аналізу наявних перекладацьких методів, що можуть бути застосовані до неологізмів німецької та англійської мов. Такий принцип вимагає творчого підходу, оскільки дослівний переклад часто не дає аналогічно точного значення в мові, на яку здійснюється переклад. Водночас, варто враховувати ризик втрати семантичних відтінків, що може виникнути без глибокого розуміння контексту.

Наведемо нові слова німецької мови, що подає онлайн словник неологізмів [6], та їхній переклад: *Ankerzentrum* — центр підтримки біженців, *Aluhut* — шапочка з фольги, *Arabellion* — Арабська весна, *Cyberabwehr* — кіберзахист, *dampfen* — парити (про використання електронних сигарет), *Hygieneampel* — світлофор гігієни, *Hundebadetag* — день купання з собаками, *Hipsterbart* — хіпстерська борода, *Klimatarier* — кліматичний вегетаріанець, *Kryptobörse* — сервіс обміну криптовалюти, криптобіржа.

Тепер звернемося до англомовних неологізмів та їхнього перекладу: *bodyshaming* — бодішеймінг або стигматизація ожиріння, *brexit* — брекзит, *crowdfunding* — краудфандинг або громадське фінансування, *dashcam* — автомобільний відеореєстратор, *hater* — гейтер або ненависник, *influencer* — інфлюенсер або впливовець, *like* — лайк або вподобайка, *paracycling* — велосипедний спорт для осіб з інвалідністю, *pop-up* — спливна реклама, *scamming* — скамінг або шахрайство.

Переклади німецьких та англійських неологізмів на українську мову застосовуються з урахуванням специфіки аудиторії та мети комунікації. Наприклад, нім. *Ankerzentrum* перекладаємо "центр підтримки біженців", щоб чітко передати його функцію та призначення. У випадку англійського *bodyshaming* український варіант "стигматизація ожиріння" відображає сутність цього поняття в контексті боротьби з дискримінацією за зовнішнім виглядом. Переклад неологізмів також може використовуватися для збереження офіційних та вже усталених термінів, як у випадку з *brexit*. За будь-яких умов головною метою перекладу є точність та доступність для аудиторії. Розуміння процесу створення та поширення неологізмів сприятиме ефективному перекладу та адаптації іноземних текстів для українського читача.

Література:

1. Дзюбіна О.І. Особливості утворення та функціонування семантичних неологізмів англійської мови в сфері інтернет-комунікації. Записки з романо-германської філології. 2014. Вип. 2 (33). С. 17–23.

2. Козаченко І.В. Особливості перекладу неологізмів англійської мови. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2014. № 25. Том 2. С. 166–168.

3. Лугова Т.М., Шутка М.Л. Особливості англійських складених неологізмів та їх переклад на українську мову. «Молодий вчений». 2023. № 8 (120). С. 23–26.

4. Пастух І. Німецький сленг: інтегративні особливості неологізмів сьогодення. Мовознавство, №4. 2010. С.76-79.

5. Шутова М.О. Неологізми в сучасній англійській мові. Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. Серія Філологія. Педагогіка. Психологія. 2010. Випуск 21. С. 79–85.

6. Neologismenwörterbuch//OWID – Online Wortschatz-Informationssystem Deutsch, hg. v. Leibniz-Institut für Deutsche Sprache, Mannheim. URL: <http://www.owid.de/wb/neo/start.html>. (Дата звернення: 14.04.2024).

Долинський Є. В., д. пед. н., професор
Хмельницький національний університет

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТЕРМІНІВ ВІДПОВІДНО ДО ЇХ ЕТИМОЛОГІЇ

На сучасному етапі словотворення не сповільнилося, але частково змінилось джерело нових слів. Проаналізуємо способи перекладу термінів в залежності від їх етимологічних коренів. Аналіз відібраних психологічних термінів (всього 300) показав, що психологічні терміни бувають: латинського походження – 161 термін (52% зі усієї вибірки); давньогрецького походження – 32 терміна (10%); староанглійського походження – 28 термінів (9%); старофранцузького походження – 9 термінів (3%); старонорвезького походження – 2 терміна (1%); змішаного походження – 72 терміна (24%); невідомого походження – 4 терміна. Терміни латинського походження є найчисельнішими, та становлять 52% зі усієї вибірки. 10% становлять терміни грецького походження 9% староанглійського. Терміни старофранцузької мови становлять 3%. По 1% складають терміни старонорвезького походження та невідомого походження відповідно. Також досить чисельними є терміни змішаного походження, а саме 24% від загального об'єму відібраних для аналізу термінів. Розглянемо приклади термінів та способи їх перекладу українською мовою відповідно до країни їх походження [1; 2].

Для термінів латинського походження є найбільш характерна наявність еквівалента в українській мові. 45% всіх термінів латинського походження було перекладено шляхом знаходження відповідника у словнику: *ability* – здатність, *assault* – насильство, *complication* – ускладнення, *commitment* – зобов'язання, *ambiguity* – невизначеність, *dependency* – залежність. Транскодування є другим основним способом перекладу термінів латинського походження (23%). Для перекладу було застосовано три види транскодування, серед яких адаптивне транскодування становить найбільшу частку (17%): *adaption* – адаптація, *cognitive* – когнітивний, *competency* – компетентність, *dysfunction* – дисфункція,